

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Обласні державні адміністрації
(за списком)

**Виконавчий орган Київської
міської ради (Київська міська
державна адміністрація)**

Про схвалення Урядом
проекту Державного бюджету
України на 2021 рік

Відповідно до частини восьмої статті 75 Бюджетного кодексу України Міністерство фінансів України доводить розрахунки прогнозних обсягів міжбюджетних трансфертів, методику їх визначення, організаційно-методологічні вимоги та інші показники щодо складання проектів місцевих бюджетів, а також пропозиції щодо форми проекту рішення про місцевий бюджет (типової форми рішення).

Урядом на засіданні Кабінету Міністрів України 14 вересня 2020 року схвалено проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (далі – проект Закону) та подано на розгляд до Верховної Ради України (реєстр. № 4000 від 14.09.2020).

Усі матеріали щодо проекту Закону розміщено на офіційному вебпорталі Верховної Ради України за посиланням: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webpr os4_1?pf3511=69938.

Обсяги міжбюджетних трансфертів на 2021 рік, передбачені в проекті Закону, додаються. Детальні розрахунки обсягів міжбюджетних трансфертів, пояснення до їх розподілу та методики визначення, організаційно-методологічні вимоги та інші матеріали, необхідні для складання проектів місцевих бюджетів на 2021 рік, надіслано в електронному вигляді корпоративною поштою на адресу департаментів фінансів обласних та Київської міської державних адміністрацій.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000065FC2E0010108300

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 03.04.2020 15:36:42 по 03.04.2022 15:36:42

Міністерство фінансів України

05110-14-6/28827 від 18.09.2020

Слід зазначити, що особливості формування місцевих бюджетів на 2021 рік, викладені в листі Міністерства фінансів України від 13.08.2020 № 05110-14-6/25074, надісланому обласним державним адміністраціям, виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) та департаментам фінансів обласних державних адміністрацій, виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), залишилися без змін.

Проект Закону є збалансований.

За оцінкою Міністерства фінансів України, ресурс місцевих бюджетів у 2021 році становитиме 509 586,8 млн грн, у тому числі:

– доходи місцевих бюджетів – 347 876,5 млн грн, у тому числі:

за загальним фондом – 324 877,5 млн грн;

за спеціальним фондом – 22 999,0 млн гривень.

– трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам – 161 710,3 млн гривень.

Показники дохідної частини місцевих бюджетів на 2021 рік розраховано з урахуванням чинних норм податкового та бюджетного законодавства, а саме враховано:

макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2021 – 2023 роки, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 № 671;

проект змін до Податкового кодексу України.

Згідно зі схваленим Кабінетом Міністрів України та поданим на розгляд Верховної Ради України проектом Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (реєстр. № 4101 від 15.09.2020) передбачено:

– індексацію ставок акцизного податку на алкогольні напої, екологічного податку та рентної плати:

ставки акцизного податку на алкогольні напої, екологічного податку (крім ставок екологічного податку за викиди двоокису вуглецю та за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти) та рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України з урахуванням прогнозного індексу споживчих цін на 2020 рік збільшено на 11,6%;

ставки рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, рентної плати за спеціальне використання води та рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів з урахуванням прогнозного індексу цін виробників промислової продукції на 2020 рік збільшено на 12,0 %;

– диференціацію ставок рентної плати за спеціальне використання поверхневих вод встановити залежно від районів річкових басейнів замість басейнів річок;

– зменшення порогу середньоринкової вартості легкових автомобілів, які є об'єктом оподаткування транспортним податком, з 375 до 200 розмірів

мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року;

– встановлення того, що об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є об'єкти житлової або нежитлової нерухомості, які здаються їх власниками не тільки в оренду, лізинг, позичку, а й за іншими цивільно-господарськими договорами.

Пояснювальну записку до оцінки доходів місцевих бюджетів на 2021 рік надіслано в електронному вигляді корпоративною поштою на адресу департаментів фінансів обласних та Київської міської державних адміністрацій.

Проектом Закону передбачено такі трансферти:

I. Дотації – 24 289,4 млн грн, у тому числі:

- базова дотація – 15 690,7 млн гривень.

Обсяг базової дотації визначено за результатами розрахунку горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів, здійсненого відповідно до статей 98 – 100 та пункту 24² розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс);

- додаткові дотації – 8 598,7 млн грн, з них:

– на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я – 7 900,0 млн гривень.

Розподіл додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я між обласними бюджетами здійснено з урахуванням критеріїв та параметрів, передбачених частиною третьою статті 103⁶ та пунктом 24² частини першої розділу VI Прикінцевих та перехідних положень Кодексу;

– на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг зі сплати земельного податку суб'єктам космічної діяльності та літакобудування – 668,7 млн гривень. Обсяг дотації розраховано на підставі даних місцевих фінансових органів щодо сум наданих пільг по земельному податку суб'єктам космічної діяльності та літакобудування у 2020 році;

– на забезпечення утримання соціальної інфраструктури міста Славутича – 30 млн грн з урахуванням вимог підпункту 3 пункту 4 статті 13 Закону України від 11.12.1998 № 309-XIV «Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему».

II. Субвенції за загальним фондом державного бюджету – 113 012,3 млн грн, у тому числі:

- на освіту – 106 582,7 млн грн, у тому числі:

– освітня субвенція – 102 507,0 млн гривень.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами» для кожної адміністративно-територіальної одиниці здійснено перегляд розрахункової наповнюваності класів;

– на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти

«Нова українська школа» – 1 421,3 млн грн;

- на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів» – 1 000,0 млн грн;

- на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами – 504,4 млн грн відповідно до вимог статті 103³ Кодексу з метою охоплення інклюзивною освітою дітей в усіх закладах освіти;

- на створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти – 150,0 млн грн з метою наближення змісту та якості професійної (професійно-технічної) освіти до поточних та перспективних потреб ринку праці;

- на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я – 2 942,9 млн гривень.

У 2021 році з метою підтримки комунальних закладів у системі охорони здоров'я, які не надають медичних послуг за програмою медичних гарантій, планується збереження субвенції на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я, у тому числі 867,5 млн грн на забезпечення у I півріччі 2021 року хворих на цукровий діабет інсуліном та хворих на нецукровий діабет десмопресином.

З II півріччя передбачається забезпечення хворих на цукровий та нецукровий діабет відповідними препаратами за рахунок програми медичних гарантій;

- інші субвенції з державного бюджету – 3 486,7 млн грн, у тому числі на:

- здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України, – 125,0 млн грн для забезпечення тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, за рахунок яких буде придбано 233 житлових об'єкти, що дасть можливість забезпечити житлом близько 605 внутрішньо переміщених осіб та членів їх сімей;

- виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення – 615,9 млн грн;

- проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа – 795,4 млн гривень.

Розподіл коштів субвенції між місцевими бюджетами здійснено Міністерством соціальної політики України з урахуванням кількості дітей-сиріт, які перебувають на квартирному обліку, прогнозованої кількості малих групових будинків, які планується створити у 2021 році, та дитячих будинків сімейного типу, які потребують забезпечення житлом та жилими приміщеннями;

- фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, – 137,5 млн грн;

- реалізацію проектів у рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України – 450,0 млн грн;

– виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста Жовтих Вод, передбачених Державною цільовою програмою радіаційного і соціального захисту населення м. Жовті Води на 2013 – 2022 роки, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2012 № 579 (зі змінами), – 8,5 млн грн;

– завершення будівництва метрополітену у м. Дніпрі – 252,0 млн грн;

– проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів – 50,0 млн гривень.

Крім того, вперше передбачено субвенції на:

- заходи, спрямовані на боротьбу з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками під час навчального процесу у закладах загальної середньої освіти – 1 000,0 млн грн;

- розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад – 62,6 млн гривень.

Кошти передбачено для розроблення у наступному році відповідно до укладеної Угоди про позику між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку за Програмою «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство України» 50 комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад. Загалом у рамках зазначеної Угоди передбачається розробити близько 600 схем просторового планування територій громад, що скасовує необхідність розроблення декількох, споріднених за змістом, видів містобудівної документації та документації із землеустрою. Нові плани дадуть змогу вирішити актуальні завдання просторового розвитку, зокрема комплексний розвиток розселенської мережі, транспортної інфраструктури місцевого значення, організації ефективної мережі закладів освіти, охорони здоров'я тощо, – відповідно до потреб територіальних громад;

- розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг – 489,8 млн гривень.

Субвенцію буде спрямовано на створення 50 сучасних та багатофункціональних центрів надання адміністративних послуг у громадах з населенням понад 16,6 тис. осіб, у тому числі за рахунок цих коштів планується закупити та встановити відповідне технічне обладнання для існуючих ЦНАПів (майже 160 комп'ютерних комплексів). У результаті буде створено умови для надання якісних адміністративних послуг мешканцям населених пунктів, що увійдуть до складу територіальних громад;

- розвиток спортивної інфраструктури (в рамках проекту «Україна – чемпіон» для будівництва в регіонах 11 спортивних об'єктів (5 спорткомплексів, 2 басейни, палац спорту, лукодром, льодова арена, веслувальний канал) – 500 млн гривень.

III. Субвенції за спеціальним фондом державного бюджету – 24 408,6 млн грн, у тому числі на:

- фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах – 21 343,6 млн грн;
- реалізацію проектів у рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України – 1 200 млн грн;
- завершення будівництва метрополітену у м. Дніпрі – 1 000 млн грн;
- реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей» – 555,0 млн грн;
- продовження третьої лінії метрополітену у м. Харкові – 310,0 млн гривень.

У рамках реалізації основного етапу децентралізації влади та реформи місцевого самоврядування завершився процес формування адміністративно-територіального устрою базового та субрегіонального рівня та в проекті державного бюджету на 2021 рік запроваджено дворівневу модель міжбюджетних відносин.

Відповідно до пункту 6 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу формування взаємовідносин між державним бюджетом та місцевими бюджетами на 2021 рік здійснюється з урахуванням змін в адміністративно-територіальному устрої України в частині укрупнення адміністративно-територіальних одиниць.

З урахуванням зазначеного, у додатку 5 до проекту Закону передбачено обсяги міжбюджетних трансфертів для бюджетів 1 438 територіальних громад, у яких перші місцеві вибори призначено на 25 жовтня 2020 року, та 24 обласних бюджетів.

З метою реалізації інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку у проекті державного бюджету на наступний рік передбачено кошти державного фонду регіонального розвитку в обсязі 9 360,0 млн грн, або більше 1 відсотка обсягу доходів загального фонду державного бюджету, визначеного у проекті Закону.

Розподіл коштів державного фонду регіонального розвитку здійснюватиметься Міністерством розвитку громад та територій України після прийняття Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» відповідно до порядку та умов, визначених у статті 24¹ Кодексу та постанови Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку».

Водночас слід зазначити, що відповідно до частини третьої статті 24¹ Кодексу програми і проекти, що реалізуються за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, підлягають співфінансуванню з місцевих бюджетів на рівні 10 відсотків.

З метою розмежування у Кодексі дохідних та видаткових повноважень органів місцевого самоврядування відповідних рівнів Верховною Радою України 17.09.2020 прийнято Закон України «Про внесення змін до

Бюджетного кодексу України» (реєстр. № 3614 від 09.06.2020), поданий народними депутатами України, яким:

- уточнено термінологію, зокрема виключено норми щодо бюджетів об'єднаних територіальних громад;

- виключено норму, що сільський, селищний, міський (міста районного значення) голова забезпечує виконання функцій місцевого фінансового органу, якщо такий орган не створено згідно із законом (пункт 36 статті 2 Кодексу). Тобто в новоутворених територіальних громадах мають бути створені виконавчі органи та фінансові органи у їх структурі;

- передбачено, що зведення бюджетів здійснюється на рівні області та включає показники обласного бюджету, районних бюджетів, бюджетів місцевого самоврядування. Разом з тим зведення бюджетів на рівні району не здійснюватиметься (статті 6, 76 Кодексу);

- розмежовано склад доходів окремо для усіх сільських, селищних, міських бюджетів (стаття 64 Кодексу, виключено статтю 69 Кодексу) та районних бюджетів (стаття 64¹ Кодексу);

- відкориговано положення щодо надходжень спеціального фонду (стаття 69¹ Кодексу) та бюджету розвитку (стаття 71 Кодексу) місцевих бюджетів;

- передбачено, що видатки районних бюджетів здійснюватимуться відповідно до статті 91 Кодексу (зі статті 89 Кодексу видатки районних бюджетів виключено);

- виключено районні бюджети з горизонтального вирівнювання податкоспроможності бюджетів (стаття 99 Кодексу), оскільки зарахування податку на доходи фізичних осіб до таких бюджетів не передбачено;

- встановлено, що контроль за відповідністю бюджетному законодавству документів, які використовуються у бюджетному процесі, здійснюється обласними державними адміністраціями щодо бюджетів місцевого самоврядування та районних бюджетів (статті 115, 122 Кодексу).

Під час складання проектів місцевих бюджетів необхідно врахувати зазначені зміни.

Також на розгляд Верховної Ради України подано проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (реєстр. № 4100 від 15.09.2020), яким передбачено врегулювання питань, пов'язаних з підготовкою проекту Закону.

Більшість положень законопроекту перекликається із прийнятим 17.09.2020 Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», а також містить положення якими:

- на місцевий фінансовий орган покладаються функції зі складання прогнозів місцевих бюджетів (пункт 36 статті 2 Кодексу);

- на платежі, пов'язані з виконанням гарантійних зобов'язань, поширюються положення бюджетного законодавства щодо захищених видатків бюджету (стаття 17 Кодексу);

- доповнено положення стосовно доступності інформації про бюджет (стаття 28 Кодексу).

З 2021 року Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних місцевих рад мають забезпечувати оприлюднення на своїх офіційних сайтах або в інший спосіб відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»:

- 1) прогнозу місцевого бюджету – у п'ятиденний строк з дня його схвалення;
- 2) проекту рішення про місцевий бюджет – не пізніше ніж через три робочі дні після подання його Верховній Раді Автономної Республіки Крим, відповідній місцевій раді;
- 3) рішення про місцевий бюджет – у десятиденний строк з дня його опублікування;
- 4) інформації про виконання місцевого бюджету – за підсумками місяця, кварталу, року.

Відповідно до частини шостої статті 28 Кодексу інформація про бюджет, визначена цією статтею, оприлюднюється з додержанням вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» в частині оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних;

- окремі положення (статті 64, 66 Кодексу) приведено у відповідність до статей 25, 27 Закону України від 25.12.2015 № 922-VIII «Про публічні закупівлі» та до Закону України від 16.01.2020 № 465-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві»;

- врегульовано питання зарахування доходів, що сплачують підприємства, які здійснюють свою діяльність у зоні відчуження та у зоні безумовного (обов'язкового) відселення, до бюджетів територіальних громад (стаття 67 Кодексу);

- виключено поняття бюджетів районів у містах (стаття 68 Кодексу), оскільки поняття зведеного бюджету міста, який включає міський бюджет та бюджети районів у місті, не узгоджуються із загальною концепцією реформування місцевого самоврядування та утворенням територіальних громад;

- встановлено, що залишки коштів за освітньою субвенцією, не використані протягом наступного бюджетного періоду, вилучаються до державного бюджету (стаття 103² Кодексу);

- встановлено, що розподіл 50% обсягу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я між місцевими бюджетами здійснюється за підсумками першого півріччя за результатами виконання місцевих бюджетів (стаття 103⁶ Кодексу);

- врегульовано окремі питання перерахування помилково та/або надміру зарахованих коштів;

- передбачено особливості формування та виконання бюджету територіальної громади та районного бюджету на 2021 рік (пункт 38 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу);

- встановлено, що видатки на утримання установ, які передаються зі спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст у власність територіальних громад відповідно до розмежування видатків між бюджетами, визначеного Кодексом, плануються та здійснюються з бюджетів таких територіальних громад з 1 січня 2021 року (пункт 39 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу);

- врегульовано питання схвалення прогнозу місцевого бюджету у разі здійснення у 2021 році місцевих запозичень та надання місцевих гарантій (пункт 49 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу).

Типову форму рішення про місцевий бюджет затверджено наказом Міністерства фінансів України від 03.08.2018 № 668 «Про затвердження Типової форми рішення про місцевий бюджет», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21.08.2018 за № 953/32405 (зі змінами).

Водночас зазначаємо, що місцеві фінансові органи, які підключились до комп'ютерної програми «Інформаційно-аналітична система управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA», яку впроваджено в дослідну експлуатацію, зможуть в автоматизованому режимі оперативно поінформувати Міністерство фінансів України про стан затвердження місцевих бюджетів на 2021 рік та надати інформацію про показники місцевих бюджетів, затверджені органами місцевого самоврядування на 2021 рік.

Просимо довести цей лист до районних державних адміністрацій та виконавчих органів місцевих рад для керівництва в роботі, а також забезпечити належну організацію роботи із формування проектів місцевих бюджетів на 2021 рік.

Додаток: на 41 арк. в 1 прим.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО